

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Факультет історії, бізнес-освіти та права
Кафедра філософії, політології та психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

_____ д.ф.н., професор Харченко Ю.В.

«5» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППН 01 ПСИХОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти: _____ Перший (бакалаврський) _____

Галузь знань: _____ 01 Освіта / Педагогіка _____

Спеціальність: _____ для всіх спеціальностей університету _____

Форма навчання: _____ денна _____

Робоча програма навчальної дисципліни "Психологія" розроблена для підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр для всіх спеціальностей університету.

Розробники: Клочек Л.В., професор, доктор психол. наук, Ржевська-Штефан З.О., доцент, кандидат психол наук, Мельничук Сергій Костянтинович доцент, доктор філософії PhD

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри філософії, політології та психології

Протокол від «5» серпня 2022 року № 1.

Завідувач кафедри д.ф.н., професор Харченко Ю.В.

(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни "Психологія" для студентів всіх спеціальностей університету за бакалаврським рівнем вищої освіти. – ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022. – 16 с.

© Клочек Л.В., Ржевська-Штефан З.О.

©Мельничук С.К. 2022 рік

©ЦДПУ імені В. Винниченка, 2022 рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань <u>01. Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання «Вивчення індивідуально-психологічних особливостей особистості». - 1 семестр.	Спеціальність: <u>для всіх спеціальностей</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		1-й	
Загальна кількість годин – 135		Семестр	
		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Рівень вищої освіти: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		20 год.	20 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	14 год.
		Самостійна робота	
		29 год.	26 год.
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	
		Вид контролю:	
		Залік	Екзамен

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є забезпечення майбутніх вчителів теоретичними знаннями та практичними навичками з основ психології та формування у них загальної психологічної культури та компетентності - здатності особистості до самопізнання, самоконтролю, до ефективного спілкування і взаємодії з іншими людьми, саморозвитку та самореалізації. Все це визначає міру ефективності

вчителя при виборі ним тих чи інших психологічних засобів навчання та в організації взаємодії в освітній діяльності.

Завдання курсу:

- розкрити специфіку психологічної науки, ознайомити студентів з основними етапами становлення психологічної науки та основними її розділами;
- сформулювати наукове уявлення про сутність психіки і свідомості, їх функцій і структур, а також про закономірності психічного розвитку людини;
- ознайомити студентів із сутністю психічних процесів, станів та властивостей людини, розкрити їх індивідуально-психологічні особливості;
- розкрити сутність структури особистості, її самосвідомості та джерел мотивації до діяльності;
- сформулювати у студентів систему наукових знань про віковий розвиток особистості, про організацію навчально-виховного процесу з урахуванням специфіки вікового розвитку учнів;
- сприяти набуванню знань майбутніх педагогів про ефективні способи психолого-педагогічного впливу та стратегії конструктивної взаємодії з учнями, розкрити можливості застосування цих знань в умовах організованого навчально-виховного процесу;
- навчити студентів практично володіти психологічними методами діагностики рівня психічного розвитку школяра;
- підготувати студентів до навчально-дослідницької роботи, що виявлятиметься в написанні ними курсових і дипломних робіт.
- сформулювати у майбутніх вчителів переконання про доцільність і корисність отриманих знань з психології та набутих вмінь у практичній роботі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

загальні	фахові, предметні
<p>ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) та здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина.</p> <p>ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення, зберігання, аналізу перетворювати і передавати інформації з різних джерел природничого характеру, критично оцінюючи її.</p>	<p>ФК4. Володіння основами цілепокладання,</p> <p>ФК5. Здатність до організації і проведення освітнього процесу з природничих наук, фізики, хімії, біології у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ФК6. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології.</p> <p>ФК7. Здатність до організації і проведення позакласної та позашкільної роботи з природничих наук, фізики, хімії, біології у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ФК8. Здатність до рефлексії та самоорганізації професійної діяльності.</p> <p>ФК10. Знання психолого-педагогічних аспектів навчання і виховання учнів</p>

<p>ЗК6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>	<p>середньої школи на засадах Нової української школи.</p> <p>ФК12. Розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства і шляхи вирішення глобальних проблем, враховуючи позитивний потенціал та ризики використання надбань природничих наук, фізики, хімії, біології, техніки і технологій для добробуту людини й безпеки довкілля.</p>
--	--

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

- ПРНЗ1.** Знає і розуміє правові основи функціонування в галузі, вимоги освітнього стандарту і освітньої програми інтегрованого курсу природничих наук, а також способи інтеграції природничих знань у шкільних курсах кожної із природничих наук та інтегрованих курсів природознавства.
- ПРНЗ4.** Знає основні психолого-педагогічні теорії навчання, інноваційні технології навчання природничих наук, фізики, хімії, біології, актуальні проблеми розвитку педагогіки та методики навчання природничих наук, фізики, хімії, біології на засадах Нової української школи.
- ПРНЗ5.** Знає форми, методи і засоби контролю та корекції знань учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології.
- ПРНЗ6.** Знає зміст та методи різних видів позакласної та позашкільної роботи з природничих наук, фізики, хімії, біології.
- ПРНУ5.** Проектує різні типи уроків і конкретну технологію навчання природничих наук, фізики, хімії, біології та реалізує їх на практиці із застосуванням сучасних інформаційних та комп'ютерних технологій, розробляє річний, тематичний, поурочний плани
- ПРНУ6.** Застосовує методи діагностування досягнень учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології, добирає й розробляє завдання для тестів, самостійних і контрольних робіт, індивідуальної роботи.
- ПРНУ7.** Уміє знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, насамперед за допомогою інформаційних, цифрових і хмарних технологій.
- ПРНУ10.** Застосовує методи навчання природознавства, методику систематизації знань про природу, позаурочні форми організації навчання природознавства, засоби навчання природознавства.
- ПРНУ11.** Дотримується правових норм і законів, нормативно-правових актів України, усвідомлює необхідність їх дотримання.
- ПРНК1.** Володіє основами професійної мовленнєвої культури при навчанні природничих наук, фізики, хімії, біології в школі. **ПРНК2.** Пояснює фахівцям і не фахівцям стратегію сталого розвитку людства та екологічної безпеки і шляхи вирішення глобальних проблем людства.
- ПРНА1.** Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.
- ПРНА2.** Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Основи загальної психології.

Тема 1. Психологія як наука. Психіка і свідомість.

Психологія як наука та навчальна дисципліна. Огляд історії виникнення та становлення психології. Предмет та завдання психології на сучасному етапі розвитку суспільства. Джерела психологічних знань. Поняття про побутову та

наукову психологію. Поняття психіки, її функції та структура. Психіка і мозок. Рівні вияву психіки людини. Диференціація свідомих та неусвідомлюваних аспектів психіки людини.

Тема 2. Пізнавальні психічні процеси: чуттєве пізнання (відчуття та сприймання), пам'ять.

Чуттєве та раціональне пізнання. Взаємозв'язок пізнавальних психічних процесів. Види відчуттів. Особливості сприймання. Види пам'яті: механічна, логічна, сенсорна, короткочасна, оперативна, довготривала. Процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування. Умови ефективного запам'ятовування.

Тема 3. Пізнавальні психічні процеси: раціональне пізнання.

Мислення та уява: умови виникнення та розвиток в онтогенезі. Види мислення. Логічні операції. Види уяви. Індивідуальні особливості пізнавальних психічних процесів.

Тема 4. Увага.

Увага як стан свідомості, її функції та фізіологічні основи. Види уваги за спрямованістю та активністю свідомості: внутрішня та зовнішня увага, мимовільна, довільна та післядовільна увага. Статичні та динамічні властивості уваги. зосередженість, стійкість, обсяг, переключення, розподіл уваги, неуважність, розсіяність уваги. Проблема неуважності, її причини та способи подолання.

Тема 5. Емоції та почуття.

Поняття про емоційну (афективну) сферу психіки, її функції. Емоції, почуття, афекти, настрої, пристрасті, фрустрація. Взаємозв'язок афективної сфери з іншими проявами психіки людини: зв'язок емоцій та потреб. Емоції та почуття, їх диференціація. Фізіологічні основи переживання емоцій та почуттів, їх вісцеральні та експресивні прояви. Види емоцій та почуттів. Регуляція негативних емоційних станів.

Тема 6. Воля.

Поняття про волю, вольове зусилля. Функції волі: спонукальна та гальмівна. Вольові дії: мимовільні, довільні, прості та складні. Структура складної вольової дії. Розвиток волі в онтогенезі. Проблеми розвитку та формування волі. Вольова саморегуляція.

Тема 7. Мотивація.

Поняття «мотивація», «мотив», «потреба». Внутрішня та зовнішня мотивація та її вплив на результат діяльності. Мотивація досягнення успіху та мотивація уникнення невдачі. Основні причини низького рівня мотивації: відсутність розуміння смислу діяльності для себе та неадекватна самооцінка і страх невдачі. Вплив характеру взаємодії з дорослим на розвиток мотивації досягнення успіху або мотивації уникнення невдачі.

Тема 8. Особистість.

Диференціація та співвідношення понять «індивід», «особистість», «індивідуальність». Психологічна структура особистості за А.В.Петровським та К.К.Платоновим. Спрямованість особистості. Типи спрямованості. Самосвідомість особистості та «Я-концепція» особистості.

Тема 9. Індивідуально-типологічні особливості особистості: Темперамент.

Поняття про темперамент. Основні теорії темпераменту. Зв'язок між типом нервової системи і темпераментом. Характеристика типів темпераменту. Роль, яку темперамент відіграє у діяльності людини. Врахування темпераменту у вихованні зростаючої особистості.

Тема 10. Індивідуально-типологічні особливості особистості: Характер та здібності.

Поняття про характер. Структура характеру, основні риси типового характеру. Характеристика акцентуацій характеру. Особливості виховання та формування характеру. Поняття про здібності. Прояв здібностей у діяльності людини. Класифікація видів здібностей. Диференціація понять «здібності», «задатки», «обдарованість», «талант», «геніальність».

Розділ 2. Основи вікової педагогічної та соціальної психології.

Тема 11. Психічний розвиток і навчання.

Поняття про психічний розвиток. Рушійні сили психічного розвитку. Види протиріч, що спонукають до розвитку. Фактори психічного розвитку. Психічний розвиток і навчання. Зони розвитку: актуального та найближчого. Поняття про вік та вікову періодизацію психічного розвитку. Вікова періодизація Д.Б. Ельконіна. Вікова періодизація Е. Еріксона.

Тема 12. Психологія дитини від народження до вступу в школу.

Особливості психічного розвитку дитини в період немовляти. Розвиток дитини в ранньому віці. Психічний розвиток дитини у дошкільному віці. Врахування вікових особливостей в навчанні дошкільників в групах раннього розвитку.

Тема 13. Молодший шкільний вік.

Психологічна готовність дитини до навчання у школі. Загальна характеристика ситуації розвитку молодших школярів. Розвиток психічних процесів у молодшому шкільному віці. Формування особистості молодшого школяра. Врахування вікових особливостей в навчанні та вихованні.

Тема 14. Підлітковий вік.

Загальна характеристика ситуації та особливостей розвитку підлітка. Криза тринадцяти років. Стосунки підлітків з однолітками та дорослими. Розвиток пізнавальних психічних процесів підлітків. Формування особистості підлітка. Врахування вікових особливостей в навчанні та вихованні.

Тема 15. Старший шкільний вік.

Соціальна ситуація розвитку старшокласників. Розумовий розвиток у ранньому юнацькому віці. Особливості особистісного розвитку в ранньому юнацькому віці. Криза самовизначення 17 років. Врахування вікових особливостей в навчанні та вихованні.

Тема 16. Основи психології учіння.

Розмежування понять «научіння», «учіння», «навчання», «учбова діяльність». Види учіння, структура учіння. Психологічний зміст поняття «учбова діяльність» та її характеристики: мотивація, учбова задача, учбова дія, контроль та самоконтроль, оцінка та самооцінка. Проблеми мотивації учіння.

Тема 17. Основи психології навчання.

Поняття про навчання та його психологічні механізми. Структура навчання. Види і форми навчання. Традиційне та інноваційне навчання. Проблема неуспішності, її причини, шляхи подолання та попередження.

Тема 18. Основи психології виховання.

Психологічні механізми виховання. Виховний вплив та його ефективність. Вікові особливості виховання. Індивідуальний підхід у вихованні. Мотиви «поганої» дисципліни за Дрейкурсом. Стратегії термінового припинення «поганої» поведінки та стратегії її попередження.

Тема 19. Педагогічне спілкування.

Стили педагогічного спілкування. Шкільний конфлікт. Основні стилі поведінки при розв'язанні конфлікту. Шляхи попередження конфліктів. Стратегії конструктивного виходу з конфлікту. Булінг: стратегії подолання та профілактики.

Тема 20. Психологічний аналіз професійної компетентності педагога.

Сутність педагогічної діяльності: мета, предмет, об'єкт, мотиви, продукт та результат педагогічної діяльності. Рівні продуктивності педагогічної діяльності. Професійно важливі якості педагога. Стили педагогічної діяльності. Професійне вигорання педагогів.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин денна форма					
	усього	лекції	практ.	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Основи загальної психології						
Тема 1. Психологія як наука. Психіка і свідомість	7	2	2		-	3
Тема 2. Пізнавальні психічні процеси: чуттєве пізнання (відчуття та сприймання), пам'ять.	6	2	1		-	3
Тема 3. Пізнавальні психічні процеси: раціональне пізнання.	6	2	1		-	3
Тема 4. Увага.	6	2	2		-	2
Тема 5. Емоції та почуття.	7	2	2		-	3
Тема 6. Воля.	7	2	2		-	3
Тема 7. Мотивація.	7	2	2		-	3
Тема 8. Особистість.	7	2	2		-	3

Тема 9. Індивідуально-типологічні особливості особистості: темперамент.	7	2	2		-	3
Тема 10. Індивідуально-типологічні особливості особистості: характер та здібності.	5	2	-		-	3
Разом за розділом I	65	20	16		-	29
Розділ 2. Основи вікової, педагогічної та соціальної психології						
Тема 11. Психічний розвиток і навчання.	6	2	-		-	4
Тема 12. Психологія дитини від народження до вступу в школу.	7	2	2		-	3
Тема 13. Молодший шкільний вік.	5	2	-		-	3
Тема 14. Підлітковий вік.	7	2	2		-	3
Тема 15. Психологія ранньої юності	6	2	2			2
Тема 16. Основи психології учіння.	6	2	2		-	2
Тема 17. Основи психології навчання.	6	2	2		-	2
Тема 18. Основи психології виховання.	6	2	2		-	2
Тема 19. Педагогічне спілкування.	6	2	2		-	2
Тема 20. Психологічний аналіз професійної компетентності педагога.	5	2	-			3
Разом годин за розділом II	60	20	14		-	26
ІНДЗ						
ІНДЗ	10	-	-	-	10	-
Усього годин	135	40	30		10	55

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Психологія як наука. Психіка і свідомість	2
2	Тема 2. Пізнавальні психічні процеси: чуттєве пізнання (відчуття та сприймання), пам'ять.	2
3	Тема 3. Пізнавальні психічні процеси: раціональне пізнання.	2
4	Тема 4. Увага.	2
5	Тема 5. Емоції та почуття.	2
6	Тема 6. Воля.	2
7	Тема 7. Мотивація.	2
8	Тема 8. Особистість.	2
9	Тема 9. Індивідуально-типологічні особливості особистості: темперамент.	2

10	Тема 10. Індивідуально-типологічні особливості особистості: характер та здібності.	2
11	Тема 11. Психічний розвиток і навчання.	2
12	Тема 12. Психологія дитини від народження до вступу в школу.	2
13	Тема 13. Молодший шкільний вік.	2
14	Тема 14. Підлітковий вік.	2
15	Тема 15. Психологія ранньої юності	2
16	Тема 16. Основи психології учіння.	2
17	Тема 17. Основи психології навчання.	2
18	Тема 18. Основи психології виховання.	2
19	Тема 19. Педагогічне спілкування.	2
20	Тема 20. Психологічний аналіз професійної компетентності педагога.	2
	Разом	40

4.2. Теми семінарських (практичних) занять 4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія як наука. Психіка і свідомість.	2
2	Пізнавальні психічні процеси: чуттєве пізнання (відчуття та сприймання), пам'ять.	1
3	Пізнавальні психічні процеси: раціональне пізнання.	1
4	Увага.	2
5	Почуття та емоції.	2
6	Воля.	2
7	Мотивація.	2
8	Особистість.	2
9	Індивідуально-типологічні особливості особистості.	2
10	Психологія дошкільного дитинства.	2
11	Молодший шкільний вік.	2
12	Підлітковий вік.	2
13	Психологія ранньої юності	2
14	Основи психології учіння.	2
15	Основи психології навчання.	2
16	Основи психології виховання.	2
17	Педагогічне спілкування.	2
	Разом	30

4.4. Завдання для самостійної роботи 4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія як наука. Психіка і свідомість.	3
2	Пізнавальні психічні процеси: чуттєве пізнання (відчуття та сприймання), пам'ять.	3
3	Пізнавальні психічні процеси: раціональне пізнання.	3
4	Увага.	2
5	Почуття та емоції.	3
6	Воля.	3
7	Мотивація.	3
8	Особистість.	3
9	Індивідуально-типологічні особливості особистості. Темперамент.	3
10	Індивідуально-типологічні особливості особистості. Характер та здібності.	3
11	Психічний розвиток і навчання.	4
12	Психологія дошкільного дитинства.	3
13	Молодший шкільний вік.	3
14	Підлітковий вік.	3
15	Психологія ранньої юності	2
16	Основи психології учіння.	2
17	Основи психології навчання.	2
18	Основи психології виховання.	2
19	Педагогічне спілкування.	2
20	Психологічний аналіз професійної компетентності педагога.	3
	Разом	55

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ з психології спрямоване на вивчення студентом своїх індивідуально-психологічних особливостей і того, як вони впливають на його навчально-професійну діяльність.

Завдання передбачає виконання ряду психодіагностичних методик, які виконуються студентом протягом всього семестру на практичних заняттях та під час виконання домашніх завдань. В кінці семестру студент проводить узагальнення проведених психодіагностик і оформлює їх у вигляді звіту.

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни "Психологія" передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, умінь сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Залік (I семестр)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання								СРС	Контрольна робота	ІНДЗ	Сума
Розділ 1											
T1	T2- T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9 - T10	40	16	20	100
3	3	3	3	3	3	3	3				
24											

T1, T2 ... T10 – теми розділів.

Екзамен (II семестр)

Поточне тестування та самостійна робота								СРС	Контрольна робота	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 2											27	9
T 11- T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	T 19- T 20					
3	3	3	3	3	3	3	3					
24												

T11, T12 ... T20 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту	для заліку

	(роботи), практики	
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Ржевська-Штефан З.О., Клочек Л.В., Уличний І.Л. Основи психологічних наук. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів ВНЗ// Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2019. – 302 с.
2. Практикум з психології : психодіагностичні методики для самопізнання / упорядник Періг І.М. – Тернопіль : СМП «Тайп», 2017. – 116 с.

Допоміжна

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання. – К.: ІЗМН МО України, 1998. – 204 с.
2. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. – М.: Просвещение, 1968. – 464 с.
3. Вікова і педагогічна психологія: Навч. Посіб. / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська та ін. – К.: Каравела, 2006. – 344 с.
4. Вікова психологія / Під ред. Г.С.Костюка.- К.: Рад. школа, 1976.- 272 с
5. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посібник – К.: Либідь. 2005. – 400с.
6. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс [текст] навч. посіб. / Т.В. Дуткевич. – К: Центр учбової літератури, 2016. – 388с.
7. Іонов І.А. Фізіологія вищої нервової діяльності (ВНД): навчальний посібник/ І.А Іонов, Т.Є. Комісова, А.В. Мамотенко, С.О. Шаповалов, Сукач О.М. Теремецька Н.Ф Катеринич О.О. – Х.: ФОП Петров В.В., – 2017. – 143с.
8. Максименко С.Д. Загальна психологія. Видання 3-є, перероблене та доповнене. Навчальний посібник. –К.: Центр учбової літератури, 2010. – 288с.
9. Максименко С.Д. Розвиток психіки в онтогенезі: [В 2 т.]. – К.: Форум, 2002.
10. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии: В 2 т. – М.: Педагогика, 1989. – Т.2. – 328 с.
11. Савчин М.В. Педагогічна психологія: Навч. посібник – К.: Академвидав, 2007. – 427 с.
12. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 360с.
13. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Вікова психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.

14. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В. Загальна психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.
15. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А.. Педагогічна психологія. Навч. посіб. – Київ «Центр учбової літератури», 2012. – 168 с.
16. Усе про мотивацію / уклад. А. Г. Дербеньова. — Х. : Вид. група «Основа», 2012. — 207с.
17. Шибутани Т. Социальная психология: Пер. с англ. – Ростов-на-Дону.: Изд-во “Феникс”, 1998. – 544 с.
18. Эльконин Д.В. Избранные труды. – М.: Педагогика, 1989. – 557 с.
19. Эриксон Э. Идентичность: юность и кризис: Пер. с англ. – М.: Просвещение, 1996.

5.2. Методичне забезпечення

1. Ржевська-Штефан З.О., Клочек Л.В., Уличний І.Л. Основи психологічних наук. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів ВНЗ// Кіровоград: РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2019. – 302 с.
2. Клочек Л.В., Ржевська-Штефан З.О., Уличний І.Л. Психологія. Курс лекцій. Для студентів спеціальності 014. Середня освіта. Кропивницький: ФОП Піскова М.А., 2021. 220 с. - 10,3 д.а. Рішення методичної ради ЦДПУ ім. В. Винниченка, протокол від 19 травня 2021 року.
3. Клочек Л.В., Мельничук С.К., Ржевська-Штефан З.О., Уличний І.Л. Психологія. Інформаційно-методичні матеріали для майбутніх учителів. Кропивницький: ФОП Піскова М.А., 2021. 120 с. - 6,2 д.а. Рішення методичної ради ЦДПУ ім.В. Винниченка, протокол від 19 травня 2021 року.

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. Бібліотека гуманітарних текстів «Аудиторіум» - <http://www.auditorium.ru>
2. Бібліотека гуманітарного Інтернет-університету - <http://www.i-u.ru/biblio>
3. Відкрита електронна бібліотека - <http://orel.rsl.ru>
4. Булінг у школі: чому українські діти такі жорстокі?
<https://www.bbc.com/ukrainian/features-44425003>
5. Кондратенко Л.О. Психологія первинної шкільної неуспішності: монографія/ Кондратенко Л.О. – Чернігів: Десна Поліграф, 2017. – 488 с.
http://lib.iitta.gov.ua/709374/1/kondratenko_kniga_488str.pdf
6. Перевірте роботу вашого мозку за кілька секунд.
http://tsikavapsyhologiya.blogspot.com/2015/01/blog-post_24.html
7. Протидія булінгу. <http://lt.multycourse.com.ua/ua/page/22/103>
8. Психологічні причини неуспішності
<https://osvita.ua/school/method/psychology/3482/>
9. Розлад дефіциту уваги та гіперактивності: що потрібно знати батькам і вчителям. <https://nus.org.ua/view/rozlad-defitsytu-uvagy-ta-giperaktyvnosti-shho-potribno-znaty-batkam-i-vchytelyam/>

10. Тест онлайн на визначення домінуючої півкулі і стилю навчання
<https://psyttests.org/cognitive/solatN-run.html>
11. Чути себе: як боротись з професійним вигоранням у вчителів.
<https://nus.org.ua/articles/chuty-sebe-yak-borotys-z-profesijnym-vygorannyam-u-vchyteliv/>
12. Як подолати дитячий негативізм? <https://dnz15pazlik.vn.ua/blog/yak-podolaty-dytyachyy-negatyvizm-slova-yakumu-varto-zaminyty-zvychni-zauvazhennya-v-storonu>
13. Як перевірити, чи готова дитина до школи. <https://nus.org.ua/view/yak-pereviryty-chy-gotova-dytyna-do-shkoly/>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноросійському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.

3. Формат бланка – А4 (210×297 мм).